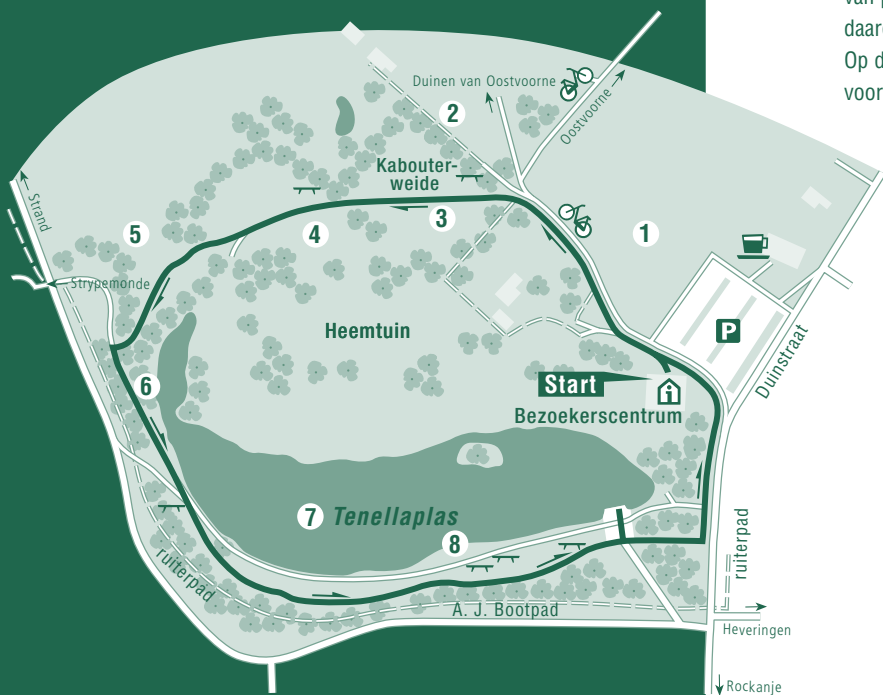

Bosmuiscroute

Welkom rond de Tenellapas

Deze route voor rolstoelers en ook wandelaars neemt u mee door een klein deel van de Duinen van Oostvoorne. Vanuit het bezoekerscentrum maakt u een rondje om de Tenellapas. Daarbij passeert u enkele kenmerkende duinlandschappen, poeltjes en een duinrel.

1 Oud duingrasland

Het eerste stukje van de route gaat langs een oud duingrasland aan uw rechterhand. Dit is het oudste gedeelte van de Duinen van Voorne. Het duingebied is ongeveer 900 jaar oud, hetgeen voor Nederlandse begrippen nog zeer jong is. Het duingrasland herbergt veel kenmerkende plantensoorten zoals tijm, geel walstro, wondklaver en schapenzuring. Met mooi weer vliegen er vele vlinders rond.

2 Duinhuisje

Recht voor u ziet u Duinstraat 16, een opnieuw opgebouwd duinhuisje. Deze huisjes zijn oorspronkelijk rond 1800 gebouwd van kalkzandsteen. Ze boden onderdak aan grote gezinnen die met moeite het hoofd boven water wisten te houden. Het huisje is in oude stijl herbouwd met een groen overstek, rode waalstenen en Oud-Hollandse dakpannen.

3 Kleinschalige tuinderijen

In de binnenduinrand waren vroeger veel kleinschalige tuinderijen gevestigd. Overal waren vlakke plekken afgezet waar elzen of meidoornscheringen omheen werden gezet. Hier werd op het zand groente gekweekt, soms met behulp van plat glas. Tuinieren is al lang niet meer rendabel en daarom zijn deze weiltes nu ingericht als bloemenweide. Op de voorste wei kunnen kinderen het Kabouterpad volgen; voor hen zijn de gekleurde paaltjes bedoeld.

4 Poeltjes

Het grondwaterpeil in de Duinen van Voorne is geheel afhankelijk van de hoeveelheid neerslag. Poeltjes staan in de winter vol water en zijn in de zomer alleen maar vochtig of zelfs droog. Hier groeien vochtminnende planten als kattenstaart en diverse soorten orchideeën. Boven het water jagen libellen op muggen. In de late zomer leggen ze hun eitjes in het water.

Tijm

5 Duingraslandjes

Deze kleine duingraslandjes zijn ideaal voor reeën. Ze staan hier dan ook regelmatig te grazen. Er is voldoende beschutting om bij verstoring in weg te vluchten. Een opvallende plant in deze graslandjes is het stinkend nieskruid. De wortel werd in vroeger dagen gebruikt als medicijn. De zaden worden verspreid door mieren.

6 Duinrel

Het bruggetje gaat over een zogenaamde duinrel. Dit is een natuurlijke afvoer voor het regenwater dat uit de duinen naar de lager gelegen polder stroomt. Met heel veel geluk is hier de ijsvogel te zien. In dit bosje zitten altijd wel mezen, roodborsten en ander klein grut te zingen.

- Bosmuiscroute
- weg
- fietspad
- water
- bebouwing
- weiland
- bos
- akkerland / overig terrein
- parkeren
- bezoekerscentrum
- horeca
- zitbank
- zie beschrijving

7 Tenellapas

De Tenellapas is aangelegd door landschapsarchitect Kees Sipkes. Na de Tweede Wereldoorlog lag dit gebied er verwaarloosd bij. Sipkes wilde hier een educatieve tuin aanleggen met natte en droge plekken, zodat veel planten die in de duinen voorkomen hier op een kleine plek bijeengebracht konden worden. Bij het uitgraven van de Tenellapas kwam zand vrij dat door Sipkes is gebruikt om aan de overkant een aantal duintjes aan te leggen. Daar ligt nu de heemtuin (toegangskarten verkrijgbaar in het bezoekerscentrum).

8 Planten van vochtige oevers

Ook aan deze oever van de Tenellapas staan veel kenmerkende planten van vochtige oevers. Klein maar heerlijk ruikend is de watermunt. Ook klein en liefdevol is de blauwe moerasvergeet-mij-niet. Opvallende grote planten zijn de witbloeiende moerasspirea en natuurlijk de schitterende zachte berken. In het water zoeken vogels naar voedsel. De meerkoet en de wilde eend zijn altijd aanwezig, maar ook knobbelzwanen, kuifeenden en futen zijn vaak op de plas te vinden.

Op weg

Start	Bezoekerscentrum Tenellapas
Lengte	1 km
Markering	Wit
Horeca	Paviljoen De Meidoorn, Duinstraat 16a, 3235 NK Rockanje, (0181) 48 49 78, www.demeidoorn.nl (naast het bezoekerscentrum, winter maandag en dinsdag gesloten/zomer maandag gesloten).
Honden	Honden aan de lijn toegestaan.

Steun het Zuid-Hollands Landschap

Heeft u lekker gewandeld in dit prachtige natuurgebied en genoten van de rust? Misschien heeft u onder de talloze planten en dieren zelfs enkele zeldzame soorten gezien. De Duinen van Oostvoorne is één van de vele natuur-gebieden van het Zuid-Hollands Landschap. Deze stichting beschermt natuur en landschap door het aankopen en beheren van natuurgebieden. Als u ook vindt dat deze prachtige gebieden moeten blijven bestaan, word dan beschermer. Uw steun is van harte welkom. Voor meer informatie of om beschermer te worden kunt u terecht bij het Zuid-Hollands Landschap.

Bezoekerscentrum Tenellapas

Duinstraat 12a, 3235 NK Rockanje, (0181) 48 39 09
Openingsuren: Tijdens schoolvakanties: di t/m zo van 10.00 uur tot 16.30 uur. Buiten de schoolvakantie: za en zo van 10.00 tot 16.30 uur, wo van 13.00 tot 16.30 uur. Toegang gratis

Bereikbaarheid

Auto

Vanuit het oosten op de A15/N15 afslag N218 richting Oostvoorne, afslag N496 richting Rockanje, na 3 km rechts de blauwe borden naar het bezoekerscentrum volgen. Vanuit het zuiden op de N57 afslag N496 richting Rockanje, afslag N496 richting Oostvoorne, na 2 km linksaf de blauwe borden naar het bezoekerscentrum volgen.

Openbaar vervoer

Buslijn 103 vanuit Spijkenisse-Centrum. Halte Berkenrode. Met de bus meelopen, na 50 meter rechts, na 100 meter schuin rechts en verder deze weg vervolgen, ongeveer 20 minuten lopen.

Stichting Het Zuid-Hollands Landschap

Nesserdijk 368
3063 NE Rotterdam
telefoon (010) 272 22 22
fax (010) 242 06 50
www.zuidhollandslandschap.nl

wandelfolder

Bosmuiscroute

voor rolstoelers rond de Tenellapas

Bosmuis

wandel- en rolstoelroute
1 km gemarkeerd

Zuid-Hollands Landschap